

July 1993

การสอนศิลปะให้แก่นักเรียนในสหรัฐอเมริกา (Teaching of Art to Students in The U.S.A)

เกษร ทัศจารย์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

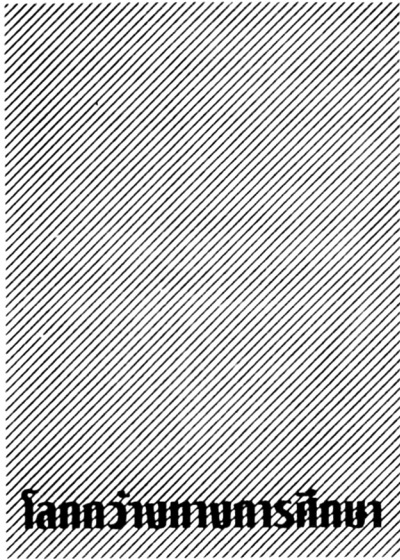
Recommended Citation

ทัศจารย์, เกษร (1993) "การสอนศิลปะให้แก่นักเรียนในสหรัฐอเมริกา (Teaching of Art to Students in The U.S.A)," *Journal of Education Studies*: Vol. 22: Iss. 1, Article 11.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.22.1.11

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol22/iss1/11>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การสอนศิลปะให้นักเรียน ในสหรัฐอเมริกา

(Teaching of Art to Students in The U.S.A.)

เกษร ธิตะจารี

จากประสบการณ์การสอนศิลปะศึกษาในสหรัฐอเมริการะหว่างการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ Illinois State University, Normal, Illinois เนื่องจากข้าพเจ้าได้รับทุนสอน (Teaching Scholarship) สอนศิลปะปฏิบัติ (Art Workshop) ข้าพเจ้าได้สังเกตการสอนของเพื่อนๆ อาจารย์ที่สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยด้วยกัน และจากการสังเกตการสอนของครูศิลปะที่สอนในโรงเรียนของรัฐ ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการสอนศิลปะของคนทั่วไป และจากบทความตามหนังสือพิมพ์ที่ว่า การสอนศิลปะศึกษาในโรงเรียนไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านการพัฒนาสติปัญญา ศิลปะเป็นวิชาที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติสนุกๆ และใช้เวลาให้หมดไปโดยเปล่าประโยชน์ วิชาศิลปะไม่มีกฎเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน ศิลปะจึงจัดเป็นวิชาที่มีความสำคัญน้อยกว่าวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา ดังนั้น ศิลปะจึงได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐน้อยกว่าวิชาหลักๆ ครูศิลปะเองก็ไม่สามารถชี้แจงปกป้องคำวิพากษ์วิจารณ์เหล่านั้นได้ จากการศึกษาและการสังเกตการสอนทางศิลปะศึกษา ทำให้ข้าพเจ้าพบว่า การสอนศิลปะศึกษาในสหรัฐอเมริกา มีความแตกต่างออกเป็นสองปรัชญา คือ Discipline Based Art Education หรือ มีชื่อย่อว่า D B A E ศิลปะศึกษาขึ้นอยู่กับระบบการฝึกทำงานที่เป็นขั้นตอนอย่างเคร่งครัด กับ Discovery Technique คือ เทคนิคการค้นพบ

ปรัชญาการสอนศิลปะศึกษาที่ขึ้นอยู่กับระบบการฝึกทำงานอย่างเคร่งครัด หรือ D B A E คือ การฝึกการทำงานเป็นขั้นตอน โดยมีครูเป็นผู้กำกับการสอนและให้นักเรียนปฏิบัติตาม ผลงานที่ได้มา ก็จะเป็นลักษณะเดียวกันหมด ระบบการสอนนี้เกิดขึ้นเพราะต้องการจะพิสูจน์แก่ภาพพจน์คำวิพากษ์วิจารณ์ที่ว่า การสอนศิลปะศึกษาเป็นการใช้เวลาให้สนุกๆ หมดไปเท่านั้น ไม่มีการพัฒนาสติปัญญา และไม่มีเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน D B A E เป็นกระบวนการสอนศิลปะศึกษาให้นักเรียนทำตามขั้นตอนที่ครูกำหนดและผู้เรียนก็สามารถทำได้ ครูสามารถให้คะแนนได้ นักเรียนสามารถปรับปรุงความรู้นำไปประยุกต์ใช้ได้พอสมควร ครูสามารถทดสอบว่านักเรียนทำงานที่สอนได้ การสอนแบบนี้จะช่วยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของครูในการจัดการเรียนการสอนศิลปะศึกษาในโรงเรียน เพราะครูสามารถสอนให้นักเรียนทำงานศิลปะได้ สอนให้รู้จักงานศิลปะที่ตัวเองทำ รู้จักวิจารณ์ รู้ประวัติศาสตร์ศิลปะ คือ จำชื่อศิลปินได้ รู้ว่าใครเขียนภาพ เขียนในสมัย ค.ศ. อะไร เป็นต้น และที่สำคัญที่สุด คือ ครูสามารถวัดประเมินผลการสอนได้ เช่นเดียวกับ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา คือ ถ้าใครจำได้มากก็จะถูกจัดว่าเป็นคนฉลาด ใครปฏิบัติตามได้ตามที่สอนอย่างเคร่งครัด ก็จะได้รับชมเชยว่าเป็นคนเก่ง แต่การสอนแบบท่องจำก็ได้ถูกยกเลิกไปนานแล้ว การท่องจำก็จะจำได้ในระยะสั้นๆ เท่านั้น คนที่มีความเชื่อว่าการท่องจำ ใครจำได้มาก ก็จะเป็นคนเก่งเป็นคนฉลาด แต่นั่นก็ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า คนๆ นั้นจะเข้าใจและจดจำได้ตลอดไป สิ่งที่สำคัญที่สุดของปรัชญา D B A E คือ ต้องการให้เห็นว่าวิชาศิลปะศึกษามีความสำคัญ สามารถสอนให้นักเรียนทำงานตามคำสั่งครูได้ สอนให้รู้จักวิจารณ์งานศิลปะตามกฎเกณฑ์ที่ครูกำหนดให้ได้ นักเรียนสามารถแสดงความสามารถได้พอสมควร นักเรียนมีความรู้ทางศิลปะ รู้คำนิยามศิลปะ อธิบายผลงานศิลปะได้ สนทนาเกี่ยวกับศิลปะได้ ครูเองก็แสดงให้เห็นว่า สอนให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการทำงานได้ สอนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนทำงานได้ มีการพัฒนาการทำงานได้หลายอย่างและครูสามารถวัดผลความก้าวหน้าการทำงานของผู้เรียนได้ แต่ในความรู้สึกของข้าพเจ้าเห็นว่าปรัชญา D B A E เป็นการสอนศิลปะศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานทางศิลปะศึกษาให้สามารถทำงานศิลปะได้ แต่สิ่งหนึ่งของการสอนแบบนี้มิได้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการทำงานอย่างลึกซึ้ง และสามารถจดจำไปได้อย่างถาวร นักเรียนไม่สามารถทำงานได้ด้วยตัวเอง ถ้าไม่มีครูกำกับ แต่การสอนแบบนี้จะช่วยชี้ให้เห็นว่าครูเก่ง และมีความสำคัญต่อโรงเรียน ปรัชญา D B A E ได้รับเงินสนับสนุนจาก Getty Foundation โดยมี Dr. Harry Broudy และ Dr. Jean Rush เป็นผู้ดำเนินการสอนและเป็นผู้เผยแพร่ปรัชญานี้

ปรัชญาการสอน Discovery Technique หรือการสอนด้วยเทคนิคการค้นพบ เป็นการสอนเน้นให้ผู้เรียนค้นพบการทำงานด้วยตัวเองจากประสบการณ์ของผู้เรียนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ John Dewey กล่าวว่า "Experience is the Best Teacher" คนจะเรียนรู้ได้มากด้วยการทำงานด้วยตัวเองมากกว่าการที่คนอื่นมาบอกให้ทำ Jerome Bruner ได้ค้นพบเทคนิค

(Discover Technique) ว่าใครก็ตามถ้าค้นพบบางสิ่งบางอย่างด้วยตัวเองแล้ว คนๆ นั้น จะไม่มีวันลืมสิ่งที่ตนเองค้นพบ การสอนตามปรัชญาของ John Dewey และ Jerome Bruner คือ ให้นักเรียนใช้ประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ค้นคว้าการทำงานของตนเอง ครูเป็นผู้แนะนำ สนับสนุนให้การทำงานของนักเรียนประสบผลสำเร็จด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนจะจดจำได้ตลอดไปไม่มีวันลืม และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานต่อไป เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ ค้นพบศักยภาพการทำงานของตน และมีความเชื่อมั่นตนเอง

จากประสบการณ์การสอนศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าทั้งตำราและผลงานวิจัยต่างๆ ข้าพเจ้ามีความเชื่อว่า การสอนแบบปรัชญา D B A E ก็ยังคงใช้สอนศิลปศึกษาอยู่ในโรงเรียนทั่วไปในสหรัฐอเมริกา และในประเทศไทยทั้งระดับประถมและระดับมัธยมศึกษาอยู่มาก แต่อย่างไรก็ตามในฐานะที่ข้าพเจ้าก็มีส่วนในการผลิตครูสอนศิลปศึกษา จึงขอเสนอแนะการสอนศิลปศึกษาแบบ D B A E อย่าได้เคร่งครัดต่อกฎระเบียบการปฏิบัติงานด้านศิลปะจนเกินไป ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถของตนเองให้มากที่สุดและส่งเสริมให้รู้จักการสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง ด้วยการทดลองค้นคว้าหาวิธีการของตนเองให้มากที่สุด การสอนการวิพากษ์ หรือประวัติศาสตร์ศิลป์ก็ควรเน้นความสำคัญของผลงาน เช่น ลักษณะรูปแบบของผลงาน การแสดงออก เทคนิคการสร้างสรรค์ของศิลปิน และให้รู้จักนำเอาไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์งานของตนเอง โดยสอนให้รู้จักพัฒนาความคิดและจินตนาการให้มากขึ้น อันแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ด้วยตนเอง

ปัจจุบันโลกได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมากมาย ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีก็เจริญรุ่งเรือง เราควรรู้จักเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานและอย่าให้เทคโนโลยีมาใช้เราหรือเป็นนายเรา